

महाराष्ट्र विधानपरिषद
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
मंगळवार, दिनांक ३ मार्च, २०२०
(सकाळी १०-०० ते ११.४५ वाजेपर्यंत)

लक्षवेधी सूचना — (म.वि.प. नियम १०१ अन्वये) —
(बुधवार, दिनांक २६ फेब्रुवारी, शुक्रवार, दिनांक २८ फेब्रुवारी, व सोमवार, दिनांक २ मार्च, २०२० रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या प्रलंबित लक्षवेधी सूचना) — [अनुक्रमांक (१) ते (३)] —

(१) प्रा. अनिल सोले, सर्वश्री नागोराव गाणार, रामदास आंबटकर, गिरीशचंद्र व्यास, डॉ.परिणय फुके, अॅड.निरंजन डावखरे, सर्वश्री प्रविण दरेकर, सुरेश धस, निलय नाईक, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे अन्न व औषध प्रशासन मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"नागपूर येथे वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभागांतर्गत अन्न चाचणी प्रयोगशाळा कार्यान्वीत करण्यास शासन निर्णयास सन २०१५ मध्ये मंजूरी देण्यात येणे, त्यातच औषध नियंत्रण प्रयोगशाळा माहे जुलै-२०१६ पासून तर अन्न चाचणी प्रयोगशाळा सप्टेंबर-२०१६ पासून कार्यान्वीत होणे, सदर प्रयोगशाळेकरीता औरंगाबाद प्रयोगशाळेतील ७ पदे नागपूर प्रयोगशाळेत वर्ग करण्यास दिनांक ७ सप्टेंबर, २०१८ नुसार मान्यता दिली जाणे, परंतु नागपूर प्रयोगशाळेत स्वतंत्र लेखाशिर्षक नसल्यामुळे नागपूर प्रयोगशाळेत वर्ग करण्यात आलेले कर्मचाऱ्यांना नागपूर येथे काम करण्याचे मोघम आदेश देवून नियुक्ती होणे, परंतु त्याचे वेतन व भत्ते नागपूर कार्यालयांतर्गत न काढता औरंगाबाद प्रयोगशाळेतून केल्या जात असणे, सदर प्रयोगशाळांकरीता स्वतंत्र आहरण व सवितरण संकेताक आवश्यक असतांनासुद्धा शासन याकडे दुर्लक्ष करित असणे, वास्तविक पहाता नागपूर अन्न चाचणी प्रयोगशाळा व औषध नियंत्रण प्रयोगशाळा या दोन्ही प्रयोगशाळेकरीता तांत्रिक अधिकारी व कर्मचारी तसेच प्रशासकीय अधिकारी व कर्मचारी यांची १०५ तांत्रिक पदांची आवश्यकता असूनही केवळ ७ कार्यरत कर्मचारी पदावर कामे सुरू असणे, सदर प्रयोगशाळेकरीता रिक्त पदे भरण्याबाबत लोकप्रतिनिधी या नात्याने दिनांक १३ डिसेंबर, २०१९ रोजी मा.अन्न औषध प्रशासन मंत्री व मा. मुख्यमंत्री यांना दिनांक १३ डिसेंबर, २०१९ ला निवेदन देऊनही त्यावर होत नसलेली कार्यवाही, त्यामुळे रखडलेला प्रयोगशाळेचा प्रश्न, शासनाचे याकडे होत असलेले दुर्लक्ष, शासनाने आकृतीबद्ध मंजूर पदे तातडीने भरण्याची आवश्यकता, शासनाने याबाबत तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(२) श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, प्रा.जोगेन्द्र कवाडे, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे नगर विकास मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मुंबईत विविध ठिकाणी आगीच्या दुर्घटना घडून १५ जण जखमी झाल्याचे दिनांक १४ फेब्रुवारी, २०२० दरम्यान निदर्शनास येणे, अंधेरी एमआयडीसी येथील सेस्टा नेट कंपनी, कांदिवली पूर्वेकडील संभाजी नगर तसेच वांद्रा पूर्व येथील चाळींमध्ये आग लागून दुर्घटना घडणे, मरोळ एमआयडीसीतील रोल्टा टेक्नॉलॉजी या आयटी कंपनीला भीषण आग लागण्याची घटना माहे फेब्रुवारी, २०२० च्या तिसऱ्या आठवड्यात उघडकीस आलेली असणे, मुंबईमध्ये दिवसाला सरासरी ११ आगीच्या दुर्घटना घडत असल्याचे अग्निशमन क्षेत्रातील तज्ञांचे मत असणे, २००८ ते २०१८ या काळात येथे ५३३३३ आगीच्या दुर्घटना घडणे, त्यात ६६६ जणांचा दुर्दैवी मृत्यू होणे, या मृतांमध्ये २२३ महिला ४४ पुरुष ३४ मुले व ५ अग्निशमन दलातील अधिकारी यांचा समावेश असणे, आगीच्या दुर्घटना घडल्यास प्रशासनाकडून त्याचा तपास करून तात्पुरत्या उपाययोजना केल्या जाणे, ठोस निर्णय घेतला जात नसणे, यामुळे मुंबई मधील अग्नी सुरक्षेचा प्रश्न दिवसेंदिवस गंभीर होत असणे, शासनाकडून यासंदर्भात करावयाच्या कार्यवाहीस होत असलेला विलंब परिणामी जनतेत पसरलेला असंतोष व संतापाची भावना व शासनाने येथील आगीच्या दुर्घटना रोखण्यासाठी करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(३) प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, डॉ.परिणय फुके, श्री. प्रविण दरेकर अॅड.निरंजन डावखरे, सर्वश्री सुरेश धस, निलय नाईक, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे वैद्यकीय शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"भायखळा, मुंबई येथील जे.जे. रुग्णालयामधील हृदय शस्त्रक्रिया सहा महिन्यांपासून बंद असल्याची बाब माहे फेब्रुवारी, २०२० च्या तिसऱ्या आठवड्यात उघडकीस आलेली असणे, जे.जे.सह कामा, जी.टी. आणि सेंट जॉर्ज या सरकारी रुग्णालयांना केला जाणारा औषधांचा पुरवठा जवळपास ४० केमिस्टनी बंद केलेला असणे, उपरोक्त रुग्णालयांना मिळणाऱ्या एकूण निधीपैकी केवळ १० टक्के रक्कम निविदा न काढता थेट खरेदी करण्यात येणाऱ्या औषध आणि इतर वैद्यकीय उपकरणांसाठी मिळत असल्याने या रुग्णालयाची आर्थिक कसरत होत असणे, ही रक्कम अपुरी असल्याने केमिस्टची साठ कोटींची बिले या रुग्णालयांनी थकविली असल्याने त्यांनी औषधांचा पुरवठा बंद केलेला असणे, औषध पुरवठा बंद झाल्याने हृदय शस्त्रक्रिया बंद करण्यात आलेल्या असणे, औषधांअभावी हृदय शस्त्रक्रिया बंद झाल्याने रुग्णांची ससेहोलपट होत असणे, परिणामी त्यांच्यात पसरलेला असंतोष, केमिस्टची जवळपास ६० कोटींची देयके रखडल्याने त्यांची होत असलेली आर्थिक पिळवणूक, केमिस्टची थकित देयके त्वरीत अदा करून

रुग्णालयातील हृदय शस्त्रक्रिया पुनःश्च सुरु करण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व याबाबतची शासनाची भूमिका."

(शुक्रवार, दिनांक २८ फेब्रुवारी व सोमवार, दिनांक २ मार्च, २०२० रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या प्रलंबित लक्षवेधी सूचना)

— [अनुक्रमांक (४) ते (६)] —

(४) सर्वश्री सतिश चव्हाण, हेमंत टकले, विक्रम काळे, अब्दुल्लाखान दुराणी, विनायक मेटे, महादेव जानकर, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे बहुजन कल्याण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मराठा कुणबी समाजातील विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक विकासासाठी दिनांक ४ जून, २०१८ रोजी छत्रपती शाहू महाराज संशोधन, प्रशिक्षण व मानव विकास संस्था (सारथी) पुणे या संस्थेची स्थापना करण्यात आलेली असणे, काही दिवसांपासून संस्थेच्या अधिकाऱ्यांमध्ये वाद सुरु असल्याने संस्थेचे कामकाज ठप्प झालेले असणे, सारथीच्या आर्थिक व्यवहारात अनियमितता असणे, याचा फटका विद्यार्थ्यांना बसत असून शेकडो विद्यार्थ्यांची फेलोशिप रखडलेली असणे, सारथीने पहिल्या टप्प्यात एम.फिल. व पी.एच.डी. करणाऱ्या ५०२ संशोधन विद्यार्थ्यांना फेलोशिप मंजूर केली असणे, त्यात मराठवाड्यातील डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठातील १८५, स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठातील १० तर वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठातील १३ विद्यार्थ्यांचा समावेश असणे, प्रत्यक्षात आतापर्यंत ९० विद्यार्थ्यांनाच दोन महिन्यांची फेलोशिप देण्यात आली असणे, उर्वरित विद्यार्थी मानधनपासून वंचित असणे, मराठवाड्यातील विद्यार्थ्यांवर अन्याय होत असणे, सारथीच्या सर्व योजना समाजातील सर्व घटकापर्यंत पोहचविणे आदींसाठी सुमारे ३५० व्यक्तींची तारादुत म्हणून निवड करण्यात आलेली असणे, त्यांना १८००० रुपये मानधन देण्याचे ठरवले असणे, परंतु त्यांना दोन महिन्यांपासून मानधन मिळालेले नसणे, एमपीएससी, युपीएससी आणि नेट परीक्षेची तयारी करणाऱ्या विद्यार्थ्यांनाही फेलोशिप मंजूर असणे, मात्र अंतर्गत वादात ही फेलोशिप देखील रखडलेली असणे, सारथीची फेलोशिप मिळाली म्हणून मराठा समाजातील अनेक विद्यार्थ्यांनी हातातील नोकरी सोडणे, मात्र सारथीच्या वादात या विद्यार्थ्यांना वेठीस धरले जात असणे, त्यांच्यावर आता उपासमारीची वेळ आलेली असणे, या सर्व प्रकरणाची तात्काळ चौकशी करून विद्यार्थ्यांना न्याय मिळणेसाठी होत असलेली मागणी यावर शासनाने केलेली व करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

(५) श्री. अमरनाथ राजूरकर, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे पाणी पुरवठा व स्वच्छता मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"भोकर (जिल्हा नांदेड) तालुक्यातील २७ गावातील जलशुद्धीकरण केंद्र बंद

असल्याचे दिनांक ३ फेब्रुवारी, २०२० रोजी व त्या सुमारास उघडकीस येणे, २०१५ आरोग्य विभागाच्या अहवालानुसार येथील ५८ गावातील २१८ पाण्याचे स्रोत फ्लोराईड बाधित आढळून येणे, त्यामुळे शासनाने या काही गावांमध्ये जलशुद्धीकरण केंद्र उभारणे, मात्र येथील २७ गावातील ही केंद्र अद्याप सुरुच न करणे, त्यामुळे या गावातील नागरिकांना अशुद्ध पाणी प्यावे लागत असल्याने त्यांचे आरोग्य धोक्यात येणे, ही जलशुद्धीकरण केंद्र तातडीने सुरु करणे गरजेचे असतानाही शासन व प्रशासनाकडून होत असलेला विलंब परिणामी या गावातील नागरिकांमध्ये पसरलेले असंतोषाचे वातावरण, नाराजीची भावना त्यामुळे शासनाने माहिती घेऊन सदर जलशुद्धीकरण केंद्र तातडीने सुरु करण्याबाबत तसेच ज्या गावात जलशुद्धीकरण केंद्र नाही तिथे जलशुद्धीकरण केंद्र उभारून ग्रामस्थांना पिण्यासाठी शुद्ध पाणी उपलब्ध करून देण्याबाबत करावयाची तातडीची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(६) **सर्वश्री विजय ऊर्फ भाई गिरकर**, प्रविण दरेकर, रामनिवास सिंह, नागोराव गाणार, श्रीमती स्मिता वाघ, सर्वश्री रमेशदादा पाटील, विलास पोतनीस, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"राष्ट्रीय सफाई कर्मचारी आयोगाने केंद्र सरकारला सादर केलेल्या एका अहवालानुसार गटारे आणि सांडपाण्याच्या टाक्यांची सफाई करताना मागील पाच वर्षात महाराष्ट्रात तीस सफाई कामगारांचे मृत्यू झाल्याची धक्कादायक बाब निदर्शनास येणे, दीड वर्षापूर्वी अशाच प्रकारे डोंबिवली एमआयडीसी परिसरात नाल्याची सफाई करताना कामगारांचा गुदमरून मृत्यू झाल्याची बाब निदर्शनास येणे, २०१३ च्या कायदानुसार हाताने मैला साफ करण्यास बंदी घातल्याची बाब समोर येणे, परंतु जगभरात एवढे तंत्रज्ञान विकसित होऊनही त्याचा वापर करण्यात संबंधित यंत्रणांकडून हलगर्जीपणा होत असणे, असे बहुतांश कामगार कंत्राटी असल्यामुळे त्यांची संबंधित महापालिकेकडे काहीच नोंद नसल्याचे उजेडात येणे, यामुळे अनेकदा कायदेशीर भरपाई दिली जात नसणे, राज्यात मृत्यू झालेल्या ३० कामगारांपैकी केवळ दोघांना भरपाई दिली गेलेली असणे, उरलेल्या २८ कामगारांची कुणीच जबाबदारी घेतली नसल्याचे आढळून येणे, अशी धोकादायक कामे करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना सुरक्षेची सर्व साधने महापालिका देत नसल्याचे वास्तव समोर येणे, अशा प्रकारच्या घटना रोखण्यासाठी शासनाकडून ठोस भूमिका घेण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका."

(सोमवार, दिनांक २ मार्च, २०२० रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या प्रलंबित लक्षवेधी सूचना) — [अनुक्रमांक (७) ते (९)] —

(७) **आर्कि. अनंत गाडगीळ, वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **गृह मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"कॉलेजच्या विद्यार्थ्यांनी वाढदिवस, नविन वर्ष, अथवा 'कॉलेज डे' यासारख्याचे निमित्त साधणे, यासाठी खाजगी पाट्यांचे आयोजन करणे, यामध्ये संघटीत गुन्हेगारीने अप्रत्यक्षपणे शिरकाव करणे, त्याठिकाणी देण्यात येणाऱ्या खाद्य पदार्थ अथवा पेय यामध्ये अमली पदार्थांचे मिश्रण करणे, त्याची चटक लावणे, तरुण-तरुणींना यामार्गाने या महाजाळ्यात ओढणे, काळांतरणाने अशा विद्यार्थ्यांसोबत संबंध वाढविणे, त्यांना अमली पदार्थ विकत घेण्यास भाग पाडणे, नकार दिल्यास वेळप्रसंगी धमकावणे, गेल्या वर्षभरात मुंबई-पुणे सारख्या शहरांमध्ये पोलिसांनी सुमारे दोन कोटी रुपयांची ब्राऊन शुगर, कोकेन, गांजा, हेराइन जप्त करणे, यामध्ये नायजेरिन व इतर परदेशी नागरीकांचा सहभाग असणे, यामुळे कारवाई करताना पोलिस खात्यास अडचणी येणे, एका ऑस्ट्रेलियन नागरिकाकडे कोटयवधी रुपयांच्या १५०० ड्रगच्या पट्ट्या सापडणे, दिवसेंदिवस यासंदर्भातील दाखल होणाऱ्या प्रकारांमध्ये वाढ होणे, सदर बाब अत्यंत गंभीर असणे, यासाठी शासनाने त्वरीत कारवाई करण्याची आवश्यकता व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया."

(८) **सर्वश्री प्रकाश गजभिये**, जगन्नाथ शिंदे, हेमंत टकले, किरण पावसकर, ख्वाजा बेग, श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री आनंद ठाकूर, अनिकेत तटकरे, शरद रणपिसे, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, रामहरी रुपनवर, अॅड. हुस्नबानू खलिफे, श्री. आनंदराव पाटील, डॉ. सुधीर तांबे, सर्वश्री अमरनाथ राजूरकर, जनार्दन चांदूरकर, हरिसिंग राठोड, प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, श्री. मोहनराव कदम, आर्कि. अनंत गाडगीळ, डॉ. वजाहत मिर्झा, सर्वश्री सदाशिव खोत, नागोराव गाणार, विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री. प्रविण दरेकर, डॉ.परिणय फुके, अॅड. निरंजन डावखरे, सर्वश्री प्रसाद लाड, रामदास आंबटकर, प्रा.अनिल सोले, श्री.गिरीशचंद्र व्यास, श्रीमती स्मिता वाघ, सर्वश्री रमेशदादा पाटील, सुरेश धस, निलय नाईक, विलास पोतनीस, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **ऊर्जा मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"देशात सर्वात महाग वीज महाराष्ट्रात असणे, सदर वीज दरवाढीमुळे जनता त्रस्त असणे, पुन्हा २० टक्के वीज दरवाढीचा प्रस्ताव महावितरणने दिलेला असणे व यामध्ये सरकारने ६०,३१३ कोटी रुपयांचा तोटा महावितरणला आहे असे कळविले असून तशी याचिका सादर केलेली असणे, सन २०२५ पर्यंत २० टक्क्याऐवजी ५० टक्क्यापर्यंत विजेचे दर वाढविण्याची शक्यता नाकारता येत नसणे, महावितरणने सदरची भाववाढ करण्याची पाचवी वेळ असणे, ही भाववाढ

दुसऱ्या राज्यांच्या तुलनेत ५० टक्क्यांपेक्षा अधिक असणे, ५० युनिटपर्यंत वीज खर्च करणाऱ्या नागरिकांना महाराष्ट्रात रुपये २१७ खर्च करावे लागणे, मात्र तेलंगाणा मध्ये ७३ रुपये, आंध्रप्रदेश ७३ रुपये, गोवा १४० रुपये, मध्यप्रदेश २०३ रुपये व सर्वात कमी छत्तीसगढ मध्ये ५० रुपये, ५० युनिटकरिता खर्च असणे, त्याचप्रमाणे २०० युनिटकरिता महाराष्ट्रात १२५६ रुपये बिल येणे, मात्र छत्तीसगढमध्ये २१० रुपये तेलंगाणा ७६० रुपये, गुजरात ७४३ रुपये, गोव्यामध्ये ३५० रुपये भरावे लागणे, तर दिल्लीमध्ये २०० युनिटपर्यंत वीज बिल माफ असणे, तसेच ३०० युनिटला महाराष्ट्रात २०७९ रुपये भरावे लागणे, छत्तीसगढ मध्ये ३८० रुपये, गोवा येथे ६१५ रुपये विज बिल भरावे लागणे इतर राज्याचा तुलनेत महाराष्ट्रात विजेचे उत्पादन जास्त असून सुद्धा विजेचे बिल जास्त भरावे लागणे ही शोकांतिका असणे, सध्यातरी महाराष्ट्र राज्यात अंदाजे २५,००० मेगावॉट वीजेचे उत्पादन असणे, विदर्भ ६३०० मेगावॉट वीज उत्पादन करीत असणे, परंतु फक्त २००० मेगावॉट वीज विदर्भाला मिळत असणे, हा विदर्भावर मोठा अन्याय असणे, महाराष्ट्रात जवळपास २१ हजार मेगावॉटची मागणी असताना महाराष्ट्रात सरप्लस ६००० मेगावॉट शिल्लक उरणे, तरी वीज एवढी का महाग आहे हा प्रश्न अनुत्तरीत असणे, विजेची गळती, लोडशेडिंग होणे, तारा तुटणे व पोल पडणे ही कारणे असणे, मात्र शेतकऱ्यांकडे ३४,००० कोटी थकबाकी आहे असे महावितरण सांगत असणे, विदर्भात व मराठवाड्यात इंसेंटिव्ह व सबसिडी रुपये १२०० कोटी आहे असे महावितरणाने म्हणणे परंतु १२०० कोटी सबसिडी विदर्भाला व मराठवाड्याला न मिळणे, महावितरणाने १४ टक्के गळती दाखवणे परंतु ती २८ टक्के गळती असणे, १४ टक्के गळतीचा १२ टक्के म्हणजे ७०,००० कोटी पैकी ७०० कोटी भ्रष्टाचार होत असणे, १४ टक्के गळती म्हणजे जनतेच्या पैश्याचा दुरुपयोग व भ्रष्टाचार असणे, महाजेनकोची महागडी वीज ४.५० ते ६.५० प्रती युनिटने महावितरणाने विकत घेणे खाजगी उत्पादक ३.५० प्रती युनिट केंद्र सरकारचे उपक्रमाकडून २.७५ रु. प्रती युनिट स्वस्त वीज खरेदीसाठी उपलब्ध असून महाजेनकोची महागडी वीज सरकार का खरेदी करते हे कळत नसणे, १.५० रुपये प्रती युनिटचा अपव्यय असणे, म्हणून राज्यात एकंदरीत विजेच्या चारही कंपन्याकडून २५००० ते ३०००० हजार कोटी रुपयांचे नुकसान होत असणे, राज्य सरकारने अभिजीत पावर प्लांटला अंदाजे (४१.४७ हेक्टर) १०० एकर जागा विनामूल्य २६ टक्के पार्टनरशिप ठेवून उपलब्ध करून देणे, करारनाम्यानुसार मिहानला विज पुरविण्यात येणार असे ठरणे, २०१४ मध्ये या कंपनीने विज चढया भावाने विकणे व नंतर पाँवर प्लांट बंदच करण्यात येणे व त्यावर अभिजीत ग्रुपकडून १४०० कोटी रुपयाचे कर्ज सरकारी जमीनीवर घेणे, ही जमीन मिहानची

असून १० वर्षापासून निकामी पडलेली असणे, यामुळे एम.ए.डी.सी. व प्रत्यक्षात सरकारचे फार मोठे नुकसान झालेले असणे, त्यामुळे एम.ए.डी.सी. ने ९१० करोड रूपयांचा दावा अभिजीत पावर प्लांट कंपनीवर करणे मात्र अजूनपर्यंत कंपनीने एक रूपया सुध्दा भरला नसणे, अभिजीत पावर प्लांटने शासनाचे फार मोठे नुकसान करणे, बँकांचे १४०० करोड रूपये बुडविणे व हा प्रकल्प पूर्णतः बंद असणे, मिहानला विजेची गरज असणे, २६० मेगावॉटचा प्रकल्प सुरू झाल्यास त्याची वीज मिहानला मिळणे व अभिजित ग्रुप हा प्रकल्प चालविण्यास असमर्थ असणे, हा संपूर्ण भार जनतेवर पडत असणे, त्यामुळे जनतेमध्ये तीव्र असंतोष व संतापाची भावना निर्माण झालेली असणे, ह्या करिता विजेच्या दरात २० टक्के वाढीव प्रस्ताव रद्द करून व २०० युनिट पर्यंत वीज राज्यात गरिबांना मोफत देण्याची आवश्यकता, तसेच थकीत व व्याजावर व्याज लावून शेतकऱ्यांची लावलेली खोटी थकबाकी रद्द करून मोफत कृषी पंप व २ लाख सौर पंप शेतकऱ्यांना मोफत देण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली वा करण्यात येत असलेली कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(९) श्री. रविंद्र फाटक वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे नगर विकास मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"ठाणे महानगरपालिका क्षेत्रातील रेमंड कंपनीच्या जागेवर इमारती बांधण्यास देण्यात आलेली परवानगी, परंतु रेमंड कंपनीच्या जागेत महापालिकेची विविध प्रकारची असलेली आरक्षणे, सदर आरक्षणे उठवून त्या ठिकाणी टोलेजंग इमारती बांधकामाकरिता कोणत्या नियमानुसार व निकषांना डावलून सदरील जमिनीवरील आरक्षणे उठविण्यात आली आहेत याबाबत असलेला संभ्रम, शासनाच्या व महापालिकेच्या नियमाचे उल्लंघन करून कंपनीच्या जागेवर इमारतीचे बांधकाम करण्यास दिलेली परवानगी, सदर आरक्षणे काढण्याकरिता मोठ्या प्रमाणात अर्थपूर्ण व्यवहार झाल्याचे स्पष्ट होणे, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने सखोल चौकशी करून यास जबाबदार असणाऱ्या अधिकाऱ्यांसह दोषींविरुद्ध कडक कारवाई करण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका."

(दुपारी १२-०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे.

दोन : कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे -

(१) उद्योग मंत्री : (क) "कोंकण विकास महामंडळ मर्यादित यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा अड्डेचाळीसावा वार्षिक

अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

(ख) "पश्चिम महाराष्ट्र विकास महामंडळ मर्यादित, पुणे यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा अड्डेचाळीसावा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

(२) ऊर्जा मंत्री : "महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी मर्यादित यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

(३) सहकार मंत्री : "महाराष्ट्र सहकार विकास महामंडळ मर्यादित, पुणे यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा एकोणीसावा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

तीन : "विधानपरिषद आश्वासन समितीचा एकशे नव्याण्णवा अहवाल सभागृहास सादर करणे."

चार : (क) म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचना — (असल्यास).

(ख) म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचनांची निवेदने —

(१) श्री. प्रविण दरेकर, डॉ. परिणय फुके, श्री. प्रसाद लाड, अॅड. निरंजन डावखरे, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक २ वर कामगार मंत्री निवेदन करतील :-

"डॉंबिवली एम.आय.डी.सी येथील फेज-२ मधील मेट्रोपोलिटन एक्सिस लि. या कंपनीला दि. १८ फेब्रुवारी २०२० रोजी लागलेल्या आगीबाबत."

(२) श्री. सदाशिव खोत, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ६ वर गृह मंत्री निवेदन करतील :-

"राज्यातील होमगार्ड यांच्या प्रलंबित मागण्यांबाबत."

(३) अॅड. निरंजन डावखरे, सर्वश्री नागोराव गाणार, प्रविण दरेकर, प्रसाद लाड, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक १ वर शालेय शिक्षण मंत्री निवेदन करतील :-

"खासगी, अनुदानित प्राथमिक व माध्यमिक शाळांतील अनुकंपाची प्रकरणे प्रलंबित असल्याबाबत."

(४) सर्वश्री नागोराव गाणार, विजय ऊर्फ भाई गिरकर, अॅड. निरंजन डावखरे, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ३ वर शालेय शिक्षण मंत्री निवेदन करतील :-

"राज्यातील नामांकित इंग्रजी माध्यमांच्या खाजगी शाळांमध्ये दर्जेदार शिक्षणाच्या नावाखाली नियमबाह्य शुल्क आकारणी करून पालकांची आर्थिक लुट करण्यात येत असणे."

पाच : म.वि.प. नियम १०१ — अ अन्वये विशेष उल्लेख — (असल्यास).

- मध्यंतर -

सहा : शासकीय विधेयके —

(क) विधानसभेने संमत केल्याप्रमाणे — विचार, खंडशः विचार व संमत करणे.

"सन २०२० चे वि.स.वि. क्रमांक ६ - अन्न सुरक्षा व मानके (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०२०"

(ख) विधानसभेने संमत केल्यास - विधेयक विचारात घेणे -

सन २०२० चे वि.स.वि. क्रमांक १५ - महाराष्ट्र (पुरवणी) विनियोजन विधेयक, २०२०.

सात : सन २०१४-२०१५, २०१५-२०१६ व २०१६-२०१७ या वर्षांच्या अतिरिक्त खर्चाच्या मागण्यांवर चर्चा.

आठ : (क) (गुरुवार, दिनांक २७ फेब्रुवारी, शुक्रवार, दिनांक २८ फेब्रुवारी, व सोमवार, दिनांक २ मार्च, २०२० रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

सर्वश्री प्रविण दरेकर, सुजितसिंह ठाकूर, श्रीमती स्मिता वाघ, सर्वश्री सदाशिव खोत, गिरीशचंद्र व्यास, विनायक मेटे, सुरेश धस, डॉ.रणजित पाटील, सर्वश्री रामदास आंबटकर, डॉ.परिणय फुके, रमेशदादा पाटील, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.निलय नाईक, प्रा.अनिल सोले, सर्वश्री प्रसाद लाड, रामराव पाटील, पृथ्वीराज देशमुख, प्रविण पोटे पाटील, अरुणभाऊ अडसड, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव — (चर्चा पुढे सुरू) —

"महाविकास आघाडीचे सरकार स्थापन होण्याच्या दरम्यान विद्यमान मुख्यमंत्री यांनी तसेच काँग्रेस व राष्ट्रवादी काँग्रेस या घटक पक्षांनी प्रत्यक्ष शेतकऱ्यांच्या बांधावर जाऊन अवकाळी पाऊसग्रस्तांना मदतीचे आश्वासन देणे, सदर आश्वासनामध्ये सरकार स्थापन झाल्यानंतर कोरडवाहू पिकांसाठी हेक्टरी २५,००० रुपये व बागायती पिकांसाठी हेक्टरी ५०,००० रुपये मदत देऊ असे वचन देणे, सरकार स्थापन होण्याच्या अगोदर शेतकऱ्यांची सरसकट संपूर्ण कर्जमाफी करून ७/१२ कोरा करू असे आश्वासन दिलेले असताना २ लाखांवरील कर्ज घेतलेले शेतकरी तसेच मध्यम व दिर्घ मुदत कर्ज घेतलेले शेतकरी महात्मा फुले कर्जमुक्ती योजनेमध्ये अपात्र असणे, कृषी उत्पन्न बाजार समितीमध्ये शेतकऱ्यांना दिलेला मतदानाचा अधिकार हिरावून घेतल्याने शेतकऱ्यांवर अन्याय झाला असणे, किमान

समान कार्यक्रमांमध्ये शेतमालाला चांगला भाव देऊ असे आश्वासन दिलेले असताना प्रत्यक्ष हमीभावाने तूर, कापूस व इतर खरेदी करतांना अनेक जाचक अटी टाकणे, अवकाळी पाऊसग्रस्त शेतकऱ्यांना दिलेला शब्द न पाळणे, संपूर्ण सरसकट कर्जमाफीची घोषणा ही केवळ कागदावरच असणे, असे असताना शेतकऱ्यांचा कृषी उत्पन्न बाजार समितीतील मतदानाचा अधिकार देखील हिरावून घेण्यात आल्यामुळे महाराष्ट्रातील कोट्यवधी शेतकऱ्यांमध्ये तीव्र स्वरूपाचा असंतोष पसरलेला असणे, महाविकास आघाडीचे सरकार स्थापन होण्याच्या अगोदर जाहीर केलेल्या किमान समान कार्यक्रमांमध्ये महिलांच्या सुरक्षेला सर्वोच्च प्राधान्य देण्यात येईल असे आश्वासन देण्यात येणे, सदर आश्वासन देऊन देखील महाविकास आघाडी सरकार स्थापन झाल्याबरोबर चांद्यापासून बांद्यापर्यंत दररोज महिला अत्याचारांच्या घटना घडणे, या घटनांमध्ये चार वर्षांच्या चिमुरडीपासून साठ वर्षांच्या स्त्रीचा समावेश असणे, सरकारी कर्मचारी, विद्यार्थिनी, विवाहीत महिला, विधवा महिला तसेच सांस्कृतिक क्षेत्रात काम करणाऱ्या अभिनेत्रीचाही समावेश असणे, हृदय पिळवटून टाकणाऱ्या हिंगणघाट, सिल्लोड, मिरा रोड, सोलापूर, गडचिरोली, नागपूर येथील घटनांमुळे संपूर्ण महाराष्ट्रामध्ये कायदा व सुव्यवस्थेचा बोजवारा उडालेला असल्याचे निदर्शनास येणे, पोलीस कर्मचाऱ्यांच्या कामकाजात अवाजवी राजकीय हस्तक्षेप झाल्याने पोलीस दलाचे खच्चीकरण होवून त्यांचे कायदा व सुव्यवस्थेच्या मूळ कामाकडे दुर्लक्ष होणे, पोलीस दलाचे खच्चीकरण झाल्याने महिला अत्याचारांच्या घटनांमध्ये कोणतीही घटना होता अत्याचाराचे सत्र सातत्याने सुरूच असणे, परिणामी महाराष्ट्रातील कोट्यवधी महिलांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया विचारात घेण्यात यावी."

(ख) **सर्वश्री किरण पावसकर**, दिवाकर रावते, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, हेमंत टकले, रविंद्र फाटक, अॅड.हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री अनिकेत तटकरे, विलास पोतनीस, रामहरी रुपनवर, संजय दौंड, डॉ.मनिषा कायंदे, सर्वश्री अंबादास दानवे, दुष्यंत चतुर्वेदी, शरद रणपिसे, आर्कि.अनंत गाडगीळ, श्री.आनंदराव पाटील, **वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव —**

"कोकणाला ७२० किलोमीटरचा समुद्रकिनारा लाभलेला असून व पर्यटनांची मोठी संधी उपलब्ध असतानासुद्धा हा भाग दुर्लक्षित असणे, विशिष्टी नदीवर कोळकेवाडी धरणावर कोयना विद्युत प्रकल्प — ४ ची निर्मिती केलेली असून या ठिकाणी वर्षभर वीजनिर्मिती सुरू असल्याने विशिष्टी नदी बारमाही पूर्ण क्षमतेने वाहत असणे, कोकणामध्ये पडणाऱ्या मुसळधार पावसामुळे नदीचे पाणी बाजारपेठेत शिरून कोट्यवधी रुपयांचे नुकसान होत असल्यामुळे विशिष्ट नदीवर

संवर्धन प्रकल्प राबविण्याची होत असलेली मागणी, किनारपट्टीवर मत्सयव्यवसाय मोठ्या प्रमाणात सुरू असून डिझेलवर सबसीडी, मच्छिमारांना जाळी व अन्य सोयी उपलब्ध करून देण्याची नितांत आवश्यकता, पर्सनेटची जाळी टाकून या राज्यातील पारंपारिक मच्छिमारांना व्यवसायापासून वंचित ठेवण्याचे सुरू असलेले प्रयत्न, वैधानिक विकास मंडळामार्फत कोकणाला अत्यंत अल्प प्रमाणात निधी उपलब्ध होणे, कोकणाला स्वतंत्र संवैधानिक विकास मंडळ द्यावे असा दोन्ही सभागृहात एकमताने निर्णय होऊन सुध्दा त्यावर अद्याप कारवाई न होणे, रस्ते, आरोग्य, तांत्रिक शिक्षण, वैद्यकीय शिक्षण या विभागात मोठा अनुशेष असणे, राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल योजना बंद होणार असल्यामुळे त्याऐवजी जलजिवन मिशन ही नवीन योजना राबविण्यात येत असणे, परंतु पूर्वी असलेल्या राष्ट्रीय पेयजल योजनेअंतर्गत मंजूर होणाऱ्या नळपाणी योजनांच्या निकषामध्ये कमी लोकसंख्येमुळे व कोकणातील भौगोलिक परिस्थितीमुळे काही योजना बसत नसणे, तरी नवीन येणाऱ्या जलजीवन मिशन या योजनेमध्ये कमी लोकसंख्या असणाऱ्या भागात सुध्दा नळपाणी पाणीपुरवठा योजना राबविण्याच्या दृष्टीने उपाययोजना करण्याची आवश्यकता, कोकणातील भविष्यकालीन योजना शासनाकडे प्रलंबित असणे त्यांना त्वरीत मंजूरी देवून कोकणात मोठ्या धरणांना मंजूरी देण्यापेक्षा लघुपाटबंधारे योजना व पाझर तलावांना मंजूरी दिल्यास याचा फायदा शेतकऱ्यांना मोठ्या प्रमाणात होत असल्याने याचा शासनाने गांभिर्याने विचार करण्याची आवश्यकता, मुंबईपासून गोव्यापर्यंत सागरी महामार्ग तयार करण्याचा राज्य शासनाने घेतलेला निर्णय, या प्रकल्पाला अद्याप निधी उपलब्ध करून न दिल्यामुळे या प्रकल्पावरील पूल, रस्ते यांची कामे अर्धवट अवस्थेत असणे, कोकणामध्ये एकही शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय नसणे, सिंधुदुर्ग जिल्हा हा पर्यटन जिल्हा म्हणून घोषित करण्यात येणे, परंतु पर्यटनास आवश्यक पायाभूत सोई-सुविधा होऊ शकल्या नसल्यामुळे सिंधुदुर्ग जिल्ह्यासह कोकणात व इतर जिल्ह्यात भारत दुर संचार निगम व भ्रमणध्वनीला नेटवर्क उपलब्ध होत नसणे त्यामुळे तेथे येणाऱ्या पर्यटकांची संख्या कमी असणे, सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील चिपी येथील विमानतळाचे काम पूर्ण होऊनही अद्याप विमानसेवा सुरू न होणे, रत्नागिरी येथील विमानतळाची क्षमता वाढविण्याची आवश्यकता, कोकणातील मुख्य पिक असलेले भात, काजू, आंबा, फणस, नारळ, सुपारी इत्यादी पिके अवकाळी पावसामुळे नष्ट होत असल्यामुळे बाधीत शेतकऱ्यांना नुकसान भरपाई देण्याची आवश्यकता असणे, तसेच कोकणामध्ये फळ पिकांसाठी फळ प्रक्रिया उद्योगांना चालना देण्यासाठी शासनाने ठेस निर्णय घेण्याची आवश्यकता, कोकणपट्टीकडे राज्याला आर्थिक बळ देण्याची क्षमता असताना अपुऱ्या निधीमुळे आणि उत्तम नियोजनाअभावी हा भाग

जाणूनबुजून दुर्लक्षित ठेवण्यात येत असल्याची भावना कोकणातील जनतेच्या मनात वाढीस लागणे, कोकणातील छोटे-मोठे कारखाने, निरनिराळ्या औद्योगिक वसाहती बंद पडल्यामुळे बेकारीचा प्रश्नही मोठ्या प्रमाणावर निर्माण होणे, कोकणाच्या विकासासाठी व उन्नतीसाठी उपाययोजना करण्याची नितांत आवश्यकता व यावर शासनाने केलेली उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

(ग) (मंगळवार, दिनांक २५ फेब्रुवारी, बुधवार, दिनांक २६ फेब्रुवारी, गुरुवार, दिनांक २७ फेब्रुवारी, शुक्रवार, दिनांक २८ फेब्रुवारी, व सोमवार, दिनांक २ मार्च, २०२० रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

सर्वश्री दिवाकर रावते, हेमंत टकले, शरद रणपिसे, विक्रम काळे, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, गोपीकिसन बाजोरिया, किरण पावसकर, रामहरी रुपनवर, रविंद्र फाटक, डॉ.सुधीर तांबे, डॉ.मनिषा कायंदे, अॅड. हुस्नबानू खलिफे, श्री.नरेंद्र दराडे, डॉ.वजाहत मिर्झा, सर्वश्री अमरनाथ राजूरकर, अंबादास दानवे, आर्कि.अनंत गाडगीळ, श्री.दुष्यंत चतुर्वेदी, प्रा.जोगेन्द्र कवाडे, सर्वश्री आनंदराव पाटील, हरिसिंग राठोड, मोहनराव कदम, विलास पोतनीस **वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव —**

"मुंबई शहरातील झोपडपट्टी पुनर्विकास योजनेतील (एसआरए) घरांच्या क्षेत्रफळाची मर्यादा २६९ चौ.फूटाएवजी ३०० चौ.फूट वाढविण्याबाबत शासनाने घेतलेला निर्णय व एसआरए अंतर्गत करावयाची कार्यवाही, मुंबई शहरात उंच परिसरात असणाऱ्या वसाहतीवर दरडी कोसळून जिवित व वित्त हानी होऊ नये याकरिता संरक्षक भिंती बांधण्याबाबत येणाऱ्या काळात शासन घेत असलेला निर्णय, मुंबईतील शिवडी, नायगांव, वरळी येथील बी.डी.डी.चाळीचा पुनर्विकास करणे, पंतप्रधान अनुदान प्रकल्पातील इमारतीसाठी सामूहिक विकास प्रकल्प राबविण्याबाबत, उपकर प्राप्त इमारतींच्या दुरुस्तीसाठी ३०००/- रुपये प्रति चौ.मी. ची मर्यादा तात्काळ रुपये ५,०००/- पर्यंत वाढविण्याबाबत निर्णय घेऊन अंमलबजावणी करणे, मुंबईत रेंगाळलेल्या एसआरए योजनांना गती देण्यासाठी प्रयत्न करणे, तसेच मुंबईत आर्थिक मंदिमुळे इमारतीच्या बांधकामास होत असलेला विलंब त्यामुळे ग्राहकांना घराचा ताबा मिळण्यास होत असलेली दिरंगाई, तसेच परवडणारी घरे जास्त उपलब्ध होण्यासाठी शासन यथायोग्य निर्णय घेणे, मुंबईतील वरळी, माहिम भागातील पोलिस वसाहतीचा पुनर्विकास मुंबईतील परळ येथील भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांचे निवासस्थान असलेल्या वसाहतीचा पुनर्विकास करण्याचा घेतलेला निर्णय, मुंबई शहरात चालू असलेल्या भुयारी मेट्रो रेल्वेच्या मार्गावरील दुतर्फा असणाऱ्या इमारतींना तडे जाणे, अशा इमारतीच्या पुनर्विकासासाठी धोरण शासन निश्चित करणे, मुंबईतील जुन्या व

म्हाडा इमारतीच्या गच्चीवरील पावसाळ्यात होणाऱ्या पाण्याची गळती थांबविण्यासाठी इमारतीवर शेड बांधण्याची परवानगी देण्याबाबत डीसीआर मध्ये बदल करण्याची उचित कार्यवाही करणे, याबाबत शासनाने केलेली व करावयाची कार्यवाही विचारात घेण्यात यावी."

नऊ : अर्धा-तास चर्चा — म.वि.प. नियम १२ अन्वये (बैठकीच्या शेवटी) —

(१) **श्री.नागोराव गाणार, प्रा.अनिल सोले, अॅड. निरंजन डावखरे, वि.प.स.**

"राज्यातील पदवीधर अंशकालीन उमेदवारांना सेवेत सामावून घेण्याबाबत" या विषयावरील डॉ. (श्रीमती) मनिषा कायंदे व इतर वि.प.स. यांचा दिनांक १८ डिसेंबर, २०१९ रोजी सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेल्या अतारांकित प्रश्नोत्तराच्या यादी क्रमांक ३ मधील प्रश्न क्रमांक ४७१२९ ला दिलेल्या उत्तरातून उद्भवणाऱ्या बाबींवर चर्चा उपस्थित करतील.

(२) **प्रा.अनिल सोले, सर्वश्री रामदास आंबटकर, गिरीशचंद्र व्यास, वि.प.स.**

"नागपूर येथील अजनी, नरेंद्रनगर, मोक्षधाम, गुरूद्वारा, मोमीनपूरा, जरीपटका येथील ब्रिटीशकालीन रेल्वे पूल जीर्ण झाल्याबाबत" या विषयावरील प्रा. अनिल सोले व इतर वि.प.स. यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक ४७५६१ ला दिनांक २६ जून, २०१९ रोजी दिलेल्या उत्तरातून उद्भवणाऱ्या बाबींवर चर्चा उपस्थित करतील.

विधान भवन :

मुंबई,

दिनांक : २ मार्च, २०२०.

राजेन्द्र भागवत,

सचिव (कार्यभार),

महाराष्ट्र विधानपरिषद.